

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀντίσπορος, παρ' ὃ καὶ ἀντίσπορον.

1) Τὸ εἰς εἶδος παρεχόμενον μίσθωμα ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ εἰς τὸν γαιοκτήτην, ποσὸν τῆς παραγωγῆς ἐκ τῶν προτέρων ὀριζόμενον, ἢ μορτὴ ἐνθ' ἄν.: Δίνω τὰ χωράφια μου μὲ τὸν ἀντίσπορο Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Τό 'δουκα τὸν χουράφ' μ' μὴ τὸν ἀντίσπορου Μακεδ. (Χαλκιδ.) «Εἶχε... χωράφια ἀμέτρητα, μόνον ἀπὸ τὸν ἀντίσπορον τῶν χωραφίων ἤμποροῦσε νὰ μὴν ἀγοράζῃ ψωμί δι' ὅλου τοῦ ἔτους αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του» ΑΠαπαδιαμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀντικούκκι, ἀντισπόρι. 2) Τὸ ἀπὸ τοῦ εἰσοδήματος ἀποχωριζόμενον ποσὸν ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ γαιοκτήτου δαπανηθέντα σπόρον τοῦ λοιποῦ εἰσοδήματος ἐξ ἡμισείας λαμβανομένου Στερελλ. (Καλοσκοπ.)

3) Ποσὸν ὅσον δύναται νὰ δεχθῇ ὁ ἀγρός κατὰ τὴν σπορὰν παρεχόμενον εἰς τὸν γαιοκτήτην ὡς μόνον μίσθωμα ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ Ἀττικ. Ἡπ. Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Θράκ. (Σηλυβρ.) Στερελλ. (Φθιώτ.) Πβ. Ν'Αναγνωστοπ. Ἀγροτ. μεταρρύθμ. 46.

ἀντισταναιός ὁ, Πελοπν. (Κορινθ.) ἀδισταναιός Νάξ. (Κινίδαρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀντίσταυρος κατὰ σύμφυρ. ἐκουσίαν πρὸς τὸ οὐσ. σταναιός πρὸς μείωσιν τῆς χυδαιότητος καὶ ἀσεβείας.

Ὁ διάβολος, μόνον εἰς τὴν φρ.: Τὸν ἀντισταναιό σου! (τῆς φρ. προηγῆται τὸ αἰσχροῦς σημ. ρῆμα) Πελοπν. (Κορινθ.) Συνών. ἀντίθεος 2, ἀντίσταυρος, ἀντίχριστος, διάβολος.

ἀντίστασι ἡ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀντίστασις.

Ἀντίστασις, ἐναντίωσις: Βρίσκω-καταλαβαίνω ἀντίστασι. Κάνω ἀντίστασι.

ἀντίσταυρα ἐπίρρ. Παξ. ἀδίσταυρα Κέρκ. Κεφαλλ. Λευκ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. σταυρός.

1) Εἰς σχῆμα σταυροῦ, σταυροειδῶς Κέρκ. Παξ.: Τοῦ 'δεσε τὰ χεῖρα ἀντίσταυρα Παξ. Κόβγει τὸ ἡρωμὶ ἀδίσταυρα Κέρκ. Γιὰ νὰ τὴν ξερκίσω, βάνω κοδὰ 'ς τὸν ἄρρωστο τρία βοῦρλα κάτω 'ς τὴ γῆ ἀδίσταυρα αὐτόθ. Συνών. σταυρωτά. 2) Κατ' ἀντίθετον θέσιν Κεφαλλ.: Ἔδεσα τὰ ξύλα ἀδίσταυρα (δηλ. κορυφὴν πρὸς βάσιν, τὸ λεπτότερον πρὸς τὸ παχύτερον). 3) Ὁμοιότητα, πανομοιωτύπως Λευκ.: Ἀδίσταυρα οἰδιζοῦνε (ὁμοιάζουν).

ἀντίσταυρος ὁ, σύννηθ. ἀδίσταυρος Κύθηρ. κ. ἄ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. σταυρός.

Ὁ ἐναντιούμενος τῷ σταυρῷ, ὁ διάβολος: Τὸν ἀντίσταυρό σου! (τῆς φρ. προηγῆται τὸ αἰσχροῦς σημ. ρῆμα) Ποίημ.

Ὅρσε καὶ σύ, ἀντίσταυρε, εἰς τὰ νεφρά σου δύο ΓΣουρῆ Ρωμ. 66. Συνών. ἰδ. ἐν. λ. ἀντισταναιός.

ἀντισταυρώνω ΚΘεοτόκ. Καραβέλ. 175

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. σταυρώνω.

Συναντῶ τι ἐξ ἀντιθέτου ἐρχόμενος: Καὶ τὰ παιδιὰ... ἐροροβόλησαν ἀπὸ τοὺς ὄχτους γιὰ ν' ἀντισταυρώσουν τὸ λείψανον 'ς τὸ μεγάλο δρόμο τοῦ χωριοῦ. Συνών. σταυρώνω.

ἀντίσταφνον τό, Κάρεπ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀντίσταθμος. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ θμ εἰς φν πβ. στάθμη-στάφνη.

Τὸ ἀντίρροπον βάρος. Συνών. ἀντίσηκο.

ἀντιστέκω πολλαχ. ἀδιστέκω Κρήτ. κ. ἄ. ἀντ'στέκον Θεσσ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Σισάν.) κ. ἄ. ἀντιστέκομαι κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀντιστέκουμαι Πελοπν. (Κορινθ. Λακων. Τριφυλ. κ. ἄ.) ἀντιστέκουμι βόρ. ἰδιώμ. ἀδιστέκουμ' Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μετοχ. ἀντιστεκόμενος ΚΘεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 56

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ ρ. στέκω. Παρ' Ἡσυχ. ἀντιστήκω (λ. ἀντεξάγω) καὶ παρὰ Σχολ. Σοφ. Αἱ. 104 ἀντιστήκων.

1) Δὲν ὑποχωρῶ, ἐναντιοῦμαι, ἀνθίσταμαι κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Ἀντιστέκεται 'ς τὸ δάσκαλό του - 'ς τὸ μεγαλύτερό του κοιν. Ἐν' μιθῶς, ἀμ-μ' ἀντιστέτθεταί του (εἶναι μικρός, ἀλλ' ἀνθίσταται) Κύπρ. Ἀντιστάθην τοῦ δασκάλου αὐτόθ. Ἀντιστάθην τοὺς οὐλοὺς (ἀντεπεξῆλθον κατὰ πάντων) αὐτόθ. || Φρ. Σκουτελλοβαρίχνω σου. — Κ' ἐγὼ ἀδιστέκομαί σου (πρόποσις ἐν συμποσίῳ καὶ ἀπάντησις δηλοῦσα ὅτι θὰ σὲ ἀκολουθήσω εἰς τὴν πόσιν, θὰ πῶ ὅσον καὶ σὺ) Κρήτ. || Ἀσμ.

Ἀφ' ὅς με, Χάρ', ἀπ' τὰ μαλλιά καὶ πιάσε μ' ἀπ' τὰ χεῖρα καὶ πεὰ δὲ σ' ἀντιστέκομαι, κάμε μ' ὅ,τι θελήσης

Ἡπ. || Ποιήμ.

Λυστυχιά του, ὦ δυστυχιά του | ὅποιαν οὐ θέλει βρεθῇ 'ς τὸ μαχαίρι σου ἀποκάτου | καὶ 'ς ἐκεῖνο ἀντισταθῇ

ΔΣολωμ. 7

... σπρώχνουν

τ' ἀντιστεκόμενο βουνὸ τοῦ κάκου μὲ τὸ στήθη

ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀντιστένω. 2) Ἀνακόπτω τὴν πορείαν τινός, σταματῶ τινα Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) Κύπρ. Πελοπν. (Λακων.): Τὸν εἶδα νὰ θέλῃ νὰ μπῇ νὰ κλέψῃ τὸ ἀντιστάθην Αὐλωνάρ. Ἀντιστάθην ὁ γέρακας κ' ἐπίασε καὶ μᾶς ἐξέταξε (γέρακας = γέρον) Λακων. Καὶ ἀμτβ. σταματῶ Κύπρ.: Τὸ φαεῖν ἀντιστάθην του (ἐστάθη εἰς τὸν λαιμόν του).

ἀντίστελο τό, ἀμάρτ. ἀντίστελ-λο Σύμ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντί καὶ τοῦ οὐσ. στελί.

Τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ στειλεοῦ, τὸ ὑπερέχον μέρος πέραν τοῦ εἰς ὃ προσαρμόζεται ἐργαλείου.

ἀντιστένω ἀμάρτ. Μέσ. ἀδιστένομαι Κρήτ. ἄντιστένουμαι Ρόδ.

Τὸ μεσν. ἀντιστένω, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀνθίστημι διὰ τοῦ παθ. ἀορ. ἀντεστάθην-ἀντιστάθην κα.

Ἀντιστέκω 1, ὃ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Μὴν τ' ἀδιστένεσαι τοῦ κυροῦ σου, γιὰτὶ δὲ σὲ σκοτώσῃ (δὰ = θὰ) Κρήτ. Ἐδιστάθηκέν του καὶ τοῦτος καὶ γιὰ 'κεινὰ το' ἤφαι αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Δούκα Βυζαντ. Ἱστορ. 280, 12 (ἐκδ. Βόννης) «Ἰπαντες ἐντὸς ταύτης εἰσιόντες ἐσώθησαν καὶ οὐδεὶς ὁ ἀντιστένων ἐμακροβίω».

ἀντιστιβερίζω ἀμάρτ. ἀδιστιβερίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Στιβερίζω, ἐπακκουμπῶ τι, συνήθως δὲ τὸ μέσ. στιβερίζομαι, ἐπιλαμβάνομαι τινοῦ, ὥστε νὰ μὴ πέσω, ἐπακκουμπῶ εἰς τι: Ἄ δὲν εὐρίσκουσιν ν' ἀδιστιβερίσω τὸ χεῖρ μου ἀπάνω σου, ἤθελε νὰ ξαπλωθῶ 'κεῖ χάμαι. Ἐγλίστησε, μὰ βρέθηκα κ' ἐδιστιβερίστηκεν ἀπάνω μου καὶ δὲν ἤπεσε. Ἀὲ βορεῖς νὰ πορπατήξῃς καθόλου, σὰ μεθυμένη πᾶς, δὲν ἀδιστιβερίζεσαι ἀπάνω μου; Ἡσῶσα γ' ἐμόλλαρα καὶ δὲν εὐρέθη δίοντα ν' ἀδιστιβερίστ' ἀπάνω κ' ἐκατασκοιτώθηκα. Ὅλον ἀπάνω μου 'ὁ ἀδιστιβερισμένος. 2) Μέσ. μεταφ. βοηθοῦμαι, ἐνισχύομαι ὑπὸ τινος: Φεύγεις; ὦ βοή, κ' ἐδιστιβερίζουμι γι' ἀπάνω σου κ' εἶχα τὴ βολή μου βρισκισμένη! (ἐστηριζόμην εἰς σὲ καὶ ἤμην ὡς πρὸς τοῦτο ἐξησφαλισμένη).

